

بررسی وضعیت موجود اثربخشی کارکردهای دانشگاه فرهنگیان

حمید شاطری باقی‌آبادی^۱، محمدنقی ایمانی^۲، سید رسول حسینی^۳

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی وضعیت موجود اثربخشی کارکردهای دانشگاه فرهنگیان انجام شده است. جامعه آماری شامل اعضای هیات علمی دانشگاه فرهنگیان در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ به تعداد ۷۷۹ نفر بود. حجم نمونه بر اساس فرمول «کوکران» ۲۲۷ نفر برآورد شد. برای انتخاب نمونه از نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای خوشه‌ای و ساده استفاده شد. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه محقق ساخته در مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت بود که روایی آن به کمک روایی صوری و محتوایی و تشخیصی و پایایی آن از طریق روش آلفای کرونباخ مورد بررسی قرار گرفت. برای تحلیل آماری از t تک نمونه‌ای استفاده شد. نتایج نشان داد که سطح معناداری در همه مولفه‌ها (بغیر از مولفه‌های منابع و ارتباطات) کمتر از ۰,۰۵ می‌باشد و بنابراین فرض صفر با ۹۵ درصد اطمینان برای این مولفه‌ها رد و فرض پژوهش تأیید می‌شود. به عبارت دیگر، وضعیت این مولفه‌ها در حد مطلوب است. برای مولفه‌های منابع و ارتباطات با توجه به اینکه اختلاف میانگین آنها از عدد ۳ اختلاف ناچیزی دارد، می‌توان گفت وضعیت این مولفه‌ها در حد متوسط می‌باشد.

واژگان کلیدی: اثربخشی، کارکردهای دانشگاه، دانشگاه فرهنگیان.

^۱ گروه علوم تربیتی، واحد دماوند، دانشگاه آزاد اسلامی، دماوند، ایران

^۲ گروه علوم تربیتی، واحد دماوند، دانشگاه آزاد اسلامی، دماوند، ایران

^۳ گروه علوم تربیتی، واحد دماوند، دانشگاه آزاد اسلامی، دماوند، ایران

مقدمه

دانشگاه به‌منزله یک نظام، در نظام‌های کلان اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جامعه محاط است که هم از آنها تاثیر می‌پذیرد و هم بر آنها تاثیر می‌گذارد و در واقع زیرنظامی از نظام آموزش عالی است و به‌منزله یک سازمان آموزش عالی دارای وظایف و کارکردهایی است که در رسالت‌ها و ماموریت‌های آموزش عالی برای آن تعیین شده است (یمینی و ثمری، ۱۳۸۹، ص ۴). در سی سال گذشته، تغییرات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی گسترده‌ای در بخش دانشگاه رخ داده است و این امر منجر به به وجود آمدن چالش‌های جدیدی برای این نظام آموزشی شده و جهت مسئولیت‌های اجتماعی این نظام، اصلاحات خاصی را برای کارکردهای اصلی آن تعریف نموده است (لاران، ۲۰۱۷^۱، ص ۳۰۲). چرا که اعتقاد بر آن است که کارکردهای دانشگاه باید دارای اثربخشی باشند. اثربخشی سازمانی، درجه نزدیکی یک سازمان به هدف‌هایش را نشان می‌دهد (زاهدی و الوانی، ۱۳۹۳، ص ۲۶۹). به عبارت دیگر، اثربخشی سازمانی اندازه‌ای است که یک سازمان به اهدافش تحقق می‌بخشد (ژنگ، ۲۰۱۰^۲، ص ۷۶۴).

در سطح بین‌المللی، کارکردهای دانشگاه شامل کارکردهای آموزشی، کارکردهای پژوهشی و کارکردهای انتشاراتی و رشد حرفه‌ای برشمرده شده است (باتیستا، ۲۰۱۴^۳، ص ۴۷۱؛ زاجدا، ۲۰۱۱^۴، ص ۵۰۳). برگکوئیست^۵ (۲۰۰۸) کارکردهای دانشگاه را تربیت رهبران آینده جامعه و پژوهشگران جدید، تربیت شهروندانی موفق و مسئولیت‌پذیر، رشد در تمام ابعاد شناختی، احساسی و رفتاری، ایجاد ساختارها و نگرش‌های جدید اجتماعی جدیدتر و آزادانه‌تر، گسترش یادگیری جهانی دانسته است (ص ۸۷). پارسونز^۶ در دیدگاه کارکردگرایی خود، تربیت نیروی انسانی متخصص، خلق و توسعه فناوری و توسعه دانش‌های بنیادین در جامعه را از کارکردهای اصلی دانشگاه عنوان نموده است (نامور، ۱۳۹۴، ص ۱). در اندیشه امام خمینی (ره) کارکرد اصلی دانشگاه، پی‌ریزی آینده جامعه اسلامی و تلاش برای ساختن آن است (ذوالفقارزاده، ۱۳۹۳، ص ۲۶).

در مطالعه‌ای که توسط خرمشاد (۱۳۸۸) تحت عنوان «انقلاب اسلامی، انقلاب تمدن ساز؛ دانشگاه ایرانی، دانشگاه تمدن ساز» صورت گرفته، وی خاطر نشان ساخته است که انقلاب اسلامی

¹ Larrán

² Zheng

³ Battista

⁴ Zajda

⁵ Bergquist

⁶ Parsons

ایران، قطعاً یکی از نیروهای تعیین کننده و تأثیرگذار در حوزه تمدنی بوده و در احیا و پیشبرد آن در عصر جدید نقش تعیین کننده ای داشته و برای مقاومت و سرپا ماندن در برابر غرب انسان محور و ماده باور چاره‌ای جز تمدنی اندیشیدن و تمدنی عمل کردن ندارد. دانشگاه به عنوان یکی از کانون‌های علم، دانش و فرهنگ که وظیفه اش تولید، تبیین و تعمیق علم، معرفت و فرهنگ است، از مهمترین مراکز تأثیرگذار در شکل‌گیری و رشد هر تمدنی است تا بدان حد که می‌توان به جرأت ادعا کرد دانشگاه‌ها به عنوان ستون‌های برپادارنده تمدن‌ها هستند و بدون دانشگاه هیچ تمدنی ره به جایی نخواهد برد. در یک کلام، در عصر جدید، کارکرد دانشگاه تنها در آموزش، پژوهش، کارآفرینی و مانند آن خلاصه نمی‌شود؛ بلکه در نقش یک پایگاه معرفتی به فرهنگ سازی و تمدن سازی نوین می‌پردازد (ص ۱۷۷).

مرور مطالعات پیشین حکایت از آن دارد که کارکرد دانشگاه در حد مطلوب و مورد انتظار جامعه نیست و در این زمینه به ضعف تناسب فرآیندها و مواد آموزشی رشته‌های موجود در دانشگاه‌ها با مهارت‌ها و توانایی‌های مورد نیاز بازار کار اشاره شده است (شهریاران، ۱۳۹۳، ص ۱). محققان همچنین عنوان داشتند که عدم تطابق مسائل مورد نظر اساتید دانشگاه‌ها با نیازهای اساسی جامعه و نیازهای امروز صنایع کشور از دیگر مسائلی است که نظام دانشگاهی باید بدان توجه نماید (فیوضات و تسلیمی، ۱۳۸۶، ص ۲۶۷).

در عین حال، یافته‌های سایر محققان بیانگر آن است که یکی از نقص‌های موجود در هم‌راستایی اقدامات دانشگاه با نیازهای بخش صنعت در کیفیت کارکرد پژوهشی آن نهفته است (غلامی و آراسته، ۱۳۹۷، ص ۲۳۲) و با تعریف درست طرح‌های پژوهشی و سوق‌دهی رویکردهای پژوهشی دانشگاه به سمت نیازهای صنعت، می‌توان، ضمن افزایش اثربخشی رویکردهای پژوهشی دانشگاه، موجب هم‌افزایی و توسعه سرمایه‌های فکری دانشگاه‌ها و تعاملات مناسب‌تر و اثربخش‌تر آنها با صنعت شد، تا ضمن حل مشکلات صنعت از دانش و تجربه متخصصان و کارشناسان صنعتی نیز بهره جست (سریسلی، ۲۰۱۸، ص ۷۱). در مطالعات پرکمن و تارتاری^۲ (۲۰۱۳) نیز بر اهمیت انتقال دانش از دانشگاه‌ها به صنعت از طریق تحقیقات مشترک، تحقیقات قراردادی، مشاوره و روابط غیررسمی تاکید شده است (ص ۴۲۳).

دانشگاه فرهنگیان به عنوان یکی از دانشگاه‌های حاضر در نظام جمهوری اسلامی ایران، دانشگاهی است برای تأمین، تربیت و توانمندسازی معلمان و نیروی انسانی وزارت آموزش و پرورش،

¹ Cricelli

² Perkmann & Tartari

پیشرو در آموزش، پژوهش، تولید و ترویج علم نافع مورد نیاز آموزش و پرورش، سرآمد در آموزش و شایستگی‌های حرفه‌ای و تخصصی تربیت‌محور، توانمند در بهره‌گیری از فناوری‌های نوین آموزشی و تربیتی در انجام ماموریت‌ها و مبتنی بر معیارهای نظام اسلامی که در سال ۱۳۹۰ با تجمیع کلیه مراکز تربیت معلم سراسر ایران تاسیس شده است و دارای حدود ۹۸ واحد دانشگاهی (در قالب ۶۴ پردیس و ۳۴ مرکز وابسته به پردیس) می‌باشد (اساسنامه دانشگاه فرهنگیان، ۱۳۹۱، ص ۶).

در اساسنامه دانشگاه فرهنگیان (مصوب ۱۳۹۰) اهداف این دانشگاه به این شرح آمده است:

۱- تأمین و تربیت معلمان، مدیران، مربیان، کارکنان و پژوهشگرانی مؤمن و متعهد، معتقد به مبانی دینی و ارزش‌های اسلامی و انقلابی، دارای فضائل اخلاقی و ارزش‌های والای انسانی، کارآمد و توانمند در طراز جمهوری اسلامی

۲- تربیت، توانمندسازی و ارتقای شایستگی‌های عمومی، تخصصی و حرفه‌ای منابع انسانی با تاکید بر پرورش انسان‌های متقی، کارآفرین، خودباور، خلاق و توانا در تولید علم، فناوری و نوآوری، متناسب با مبانی و ارزش‌های اسلامی و نیازهای جامعه

۳- تسهیل فعالیت‌های آموزشی و پرورش در تلفیق علم و دین و مشارکت در نهضت تولید علم، افزایش سهم تولیدات علمی در محتوای آموزشی و تربیتی موردنیاز آموزش و پرورش مبتنی بر مبانی و معارف اسلامی و نیازهای ملی و کاربردی کردن دستاوردهای علمی و پژوهشی از طریق تعامل پویا و سازنده با حوزه‌های علمیه و مراکز علمی و پژوهشی داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی

۴- ایجاد تحول و نوآوری در نظام تربیت معلم کشور و تغییر، اصلاح و ارتقای روش‌ها و برنامه‌های آموزشی و پژوهشی تربیت معلم، براساس مبانی اسلامی و آخرین تحولات علمی و بهره‌مندی از فناوری‌های نوین جهت تحقق اهداف تعلیم و تربیت اسلامی

۵- توسعه زمینه پژوهندی و تقویت روحیه پژوهشی و گسترش دانش، بینش و مهارت‌های منابع انسانی و رصد کردن تحولات نظام‌های تربیت معلم و تحولات علمی در حوزه علوم تربیتی و آموزش و پرورش (اساسنامه دانشگاه فرهنگیان، ۱۳۹۱، صص ۶-۷).

در یک جامعه اسلامی همچون ایران، باید دانست که کارکردهای دانشگاه جامعه اسلامی مبتنی بر آرمان‌های اسلامی چیست؟ در واقع، مبنای اصلی تعریف این کارکردها، آرمان‌های مدنظر اسلام خواهد بود و باید با توجه به آرمان‌ها، بایدها و نبایدهایی که در فرهنگ اسلامی و به خصوص شیعی تعریف شده است، کارکردهای دانشگاه را بازشناخت و سپس با حفظ این کارکردها (که در حکم گزاره‌های بنیادین و بایسته‌های الگوی اسلامی فرهنگ دانشگاهی است) به کشف این الگو همت گمارد تا فرهنگ مدنظر دقیقاً متناسب با کارکردهای مورد انتظار تعریف گردد؛ چرا که استحکام الگوهای نظری و تحلیلی به منطق گزاره‌های زیربنایی و نحوه ارتباط میان آنها بستگی دارد

(پورعزت، ۱۳۸۸، صص ۱۴۵-۱۴۳). با توجه به اینکه دانشگاه فرهنگیان با اهداف سازمانی تعریف شده‌ای که ذکر آنها رفت، در تلاش است تا پیشرو در آموزش، پژوهش، تولید و ترویج علم باشد، نیازمند آن است که وضعیت موجود این دانشگاه از جهت اثربخشی کارکردهای دانشگاه فرهنگیان مورد بررسی قرار گیرد، بر اسن اساس سوال محقق آن است که وضعیت موجود اثربخشی کارکردهای دانشگاه فرهنگیان به چه صورت است؟

روش پژوهش

هدف این پژوهش کاربردی است. جامعه آماری را اعضای هیات علمی دانشگاه فرهنگیان در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ تشکیل دادند که تعداد آنها ۷۷۹ نفر است. روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای خوشه‌ای و ساده است. به این صورت که از بین ۳۲ استان که دارای دانشگاه فرهنگیان هستند، تعداد ۱۳ استان که دارای اعضای هیات علمی بیشتری هستند (بالای ۲۰ نفر) انتخاب شد و سپس حجم نمونه بر اساس فرمول «کوکران» ۲۲۷ نفر مشخص شد (شرح در جدول شماره ۱). ابزار مورد استفاده پرسشنامه محقق ساخته بود. مقیاس پرسشنامه ۵ درجه‌ای لیکرت در نظر گرفته شد. روایی پرسشنامه به کمک روایی صوری و محتوایی و تشخیصی مورد بررسی قرار گرفت. به این صورت که روایی صوری و محتوایی از طریق قضاوت خبرگان و ثبت نظرات اصلاحی ایشان و اطمینان از اینکه عبارات مندرج در پرسشنامه، تمامی خصیصه‌های مورد نظر پژوهش را می‌سنجد، بررسی و مورد تایید قرار گرفت. روایی تشخیصی پرسشنامه که شامل دو نوع روایی همگرا و روایی واگرا است، از طریق نرم‌افزار آماری Smart-PLS بررسی شد. پایایی پرسش‌نامه از طریق روش آلفای کرونباخ و نرم‌افزار آماری SPSS محاسبه شد. به این صورت که پرسشنامه بر روی نمونه‌ای ۷۰ نفره اجرا شد. مبنای تصمیم‌گیری ۰/۷ در نظر گرفته شد. برای تحلیل داده‌ها از t تک نمونه‌ای استفاده شد.

۲۰۶ □ فصلنامه علمی - پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی - سال دوازدهم، شماره سوم، بهار ۱۴۰۰

جدول ۱: نمونه پژوهش

ردیف	استان	جامعه	نمونه
۱	آذربایجان شرقی	۴۲	۱۷
۲	آذربایجان غربی	۲۶	۱۱
۳	اصفهان	۴۶	۱۸
۴	البرز	۲۲	۹
۵	تهران	۱۵۸	۶۵
۶	خراسان رضوی	۵۵	۲۳
۷	خوزستان	۳۹	۱۶
۸	سیستان و بلوچستان	۲۹	۱۲
۹	فارس	۴۵	۱۸
۱۰	قم	۲۶	۱۱
۱۱	کردستان	۲۴	۱۰
۱۲	مازندران	۲۱	۹
۱۳	همدان	۲۰	۸
	جمع کلی	۵۵۳	۲۲۷

یافته‌ها

جدول ۲: آزمون تی تک نمونه‌ای به منظور بررسی وضعیت موجود

ارزش آزمون = ۳			Sig.	مقدار تی	مولفه	بعد
فاصله اطمینان ۹۵٪ از اختلاف		اختلاف میانگین				
حد بالا	حد پایین					
۰,۳۹	۰,۲۰	۰,۳۰	۰,۰۰۰	۵,۹۴	صلاحیت حرفه‌ای	کارکردهای مربوط به درون‌داد
۰,۴۸	۰,۲۸	۰,۳۸	۰,۰۰۰	۷,۵۰	برنامه درسی	
۰,۳۷	۰,۱۳	۰,۲۵	۰,۰۰۰	۴,۰۸	نیازسنجی	
۰,۱۴	-۰,۰۹	۰,۰۲	۰,۶۶۹	۰,۴۳	منابع	
۰,۳۷	۰,۱۸	۰,۲۷	۰,۰۰۰	۵,۶۸	کارکردهای مربوط به درون‌داد	
۰,۴۲	۰,۲۳	۰,۳۳	۰,۰۰۰	۷,۰۱	فرایند آموزشی	کارکردهای مربوط به فرایند
۰,۳۰	۰,۱۱	۰,۲۱	۰,۰۰۰	۴,۳۴	فرایند پژوهشی	
۰,۴۸	۰,۲۸	۰,۳۸	۰,۰۰۰	۷,۴۹	فرایند حمایتی	
۰,۳۹	۰,۲۱	۰,۳۰	۰,۰۰۰	۶,۷۰	کارکردهای مربوط به فرایند	
۰,۳۷	۰,۱۷	۰,۲۷	۰,۰۰۰	۵,۳۰	انتقال دانش	کارکردهای مربوط به برون‌داد
۰,۴۱	۰,۲۲	۰,۳۱	۰,۰۰۰	۶,۶۰	جامعه‌یادگیرنده	
۰,۱۳	-۰,۰۷	۰,۰۳	۰,۵۵۴	۰,۵۹	ارتباطات	
۰,۳۰	۰,۱۲	۰,۲۱	۰,۰۰۰	۴,۵۹	کارکردهای مربوط به برون‌داد	

همان‌طور که در جدول مشاهده می‌شود، سطح معناداری در همه مولفه‌ها (بغیر از مولفه‌های منابع و ارتباطات) کمتر از ۰,۰۵ می‌باشد و بنابراین فرض صفر با ۹۵ درصد اطمینان برای این مولفه‌ها رد و فرض پژوهش تأیید می‌شود. به عبارت دیگر، وضعیت این مولفه‌ها در **حد مطلوب** (با توجه به اختلاف میانگین که اعدادی مثبت هستند) است. برای مولفه‌های منابع و ارتباطات با توجه به اینکه اختلاف میانگین آنها از عدد ۳ اختلاف ناچیزی دارد، می‌توان گفت وضعیت این مولفه‌ها در **حد متوسط** می‌باشد.

نتیجه گیری

در این پژوهش، وضعیت موجود کارکردهای نظام دانشگاه فرهنگیان مورد بررسی قرار گرفت و مشخص شد که سطح معناداری در همه مولفه‌ها (بغیر از مولفه‌های منابع و ارتباطات) کمتر از ۰,۰۵ می‌باشد و بنابراین فرض صفر با ۹۵ درصد اطمینان برای این مولفه‌ها رد و فرض پژوهش تأیید می‌شود. این موضوع نشان می‌دهد که دانشگاه فرهنگیان هر چند در بسیاری از کارکردهای دانشگاهی به خوبی عمل کرده است اما نتوانسته است منابع خود را به درستی مدیریت کند. منابع مالی در این دانشگاه از طریق بودجه دولتی تامین می‌شود و این موضوع نشان می‌دهد که بودجه به درستی اختصاص نمی‌یابد. همچنین به نظر می‌رسد منابع فنی و تجهیزاتی دانشگاه نیز به طور کافی اختصاص نمی‌یابد. دردنیای امروز، استفاده از فناوری اطلاعات، جزء منابع فنی است که باید در اختیار دانشگاهیان قرار بگیرد. کمبود ارائه تجهیزات کافی، باعث ایجاد مشکلات زیادی می‌شود. قابل ذکر است که منابع در این پژوهش در اولویت دوم قرار داشت و اهمیت آن را می‌توان از این موضوع دریافت. امام مولفه ارتباطات نیز باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد. این مولفه در اولویت اول کارکردهای برون داد قرار گرفته است اما در وعیت موجود در حد متوسط ارزیابی شده‌است. ارتباط با دنیای پیرامون در دانشگاه فرهنگیان بسیار مهم است چراکه باعث ارتقای سطح علمی، پژوهشی دانشگاه می‌گردد، اما به نظر می‌رسد به دلیل چالشهای فرهنگی موجود یا عدم توجه مدیران و اساتید دانشگاه به انتقال فرهنگی و تبادل اطلاع با دانشگاههای دنیا، این امر بطور جدی انجام نمی‌گیرد.

امروزه با رقابت اقتصادی بی سابقه در سطح بین الملل؛ اهمیت آموزش عالی، علم و تکنولوژی به مثابه یک نیروی مستقیم تولیدی افزایش یافته است. بنابراین، برای دستیابی به توسعه علمی و سرعت بخشیدن به حرکت اندیشه‌های جدید در سراسر زنجیره‌ای که از ایده تا تولید انبوه گسترده است، بهبود برنامه‌ریزی آموزشی و نیز افزایش انگیزه‌های اقتصادی ضرورت دارد. لازم به ذکر است که یک نظم اجتماعی یا اقتصادی تنها در صورتی می‌تواند عملی شود که با خواست و رضایت مردم شکل و جهت بگیرد. واقعیت این است که در برنامه‌های آموزش عالی ایران پس از انقلاب یک گفتمان عمومی پیرامون اهداف برنامه وجود نداشته است و عده‌ای از نخبگان پشت درهای بسته به برنامه‌ریزی برای آموزش عالی می‌پرداخته‌اند. با نگاهی به روند رشد دانشگاهها در ایران نیز می‌توان شباهتهای بسیاری در آن با روند توسعه جهانی یافت. دانشگاهها در ایران بر اساس اصل آموزش رایگان توسعه یافت اما با گذشت زمان درآمدزایی به مأموریت اصلی دانشگاهها مبدل گردید. از سوی دیگر در سالهای اخیر دانشگاهها با تغییرات فناورانه‌های روبرو شده‌اند که سازوکارهای سنتی آنان را ناکارآمد نموده، آنها را غیر بهره‌ور ساخته و ضرورت تدوین سناریوهایی جهت توسعه در آینده

را آشکار ساخته است. توسعه بی رویه دانشگاهها بدون تناسب لازم با نیازمندها و الگوی توسعه کشور، جامعه محور نبودن نظام آموزش عالی ایران (ارتباط محدود با نیازهای جامعه، کم توجهی نسبت به آموزش دانش آموختگان، متناسب با نیازهای بازار کار، ضعف نظارت بر کارایی دانشگاهها، کاهش کیفیت دانش آموختگان به دلیل گسترش بی رویه آموزش عالی، کاهش خلاقیت و نوآوری علمی به نسبت گسترش آموزش عالی، ضرورت بررسی مجدد آموزش عالی و پیش بینی وضع آینده را بیش از پیش می گرداند. این موضوعات، در دانشگاه فرهنگیان نیز به چشم می خورد. از اینرو، محقق بر آن داشت تا با پژوهشی به اثربخشی کارکردهای دانشگاه فرهنگیان بپردازد.

پیشنهادها

- آموزش و رشد شناختی و رفتاری اعضای هیئت علمی در دانشگاه فرهنگیان جزء اصول پایه باشد و بدین منظور آموزشهای ضمن خدمت برای ارتقای سطح شناختی و آموزشی و رفتاری اساتید با استفاده از مدرسان مجرب ارائه گردد.
- در شروع هر ترم تحصیلی، اساتید مخاطبان یعنی دانشجویان را به خوبی بشناسند و بر اساس نیاز ایشان تدریس کنند. بدین منظور لازم است قبل از شروع ترم تحصیلی، جلسات توجیهی برگزار شود.
- مهمترین کارکرد دانشگاه در حوزه آموزش، توجه به برنامه درسی و رویکرد آن به روش های تدریس است. از اینرو لازم است که اساتید بر مبنای طرح درس وزارت علوم و همچنین بر اساس نیازهای دانشجویی، محتوای درسی خود را داشته باشند و به صورت اقتضایی عمل کنند.
- برنامه درسی مورد استفاده در دانشگاه بر اساس توسعه دانش و کاربرد آن در جامعه، صنعت، تجارت و دولت باشد.
- محتوای درسی مورد استفاده، با توجه به هدف تربیت و توسعه منابع انسانی با سرمایه انسانی جامعه بر مبنای تزکیه، علم و حکمت باشد.
- برای اخذ دانشجو برای هر رشته ای، ابتدا در چند روز نیازسنجی انجام گیرد و از دانشجویان مصاحبه انجام گیرد.
- دانشجویان بر اساس رصد و نیازسنجی آموزش عالی و متناسب با اهداف دانشگاه فرهنگیان جذب شوند.

۲۱۰ □ فصلنامه علمی - پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی - سال دوازدهم، شماره سوم، بهار ۱۴۰۰

- انتظارات عنوان شده در سند چشم انداز ۱۴۰۴ در ارتباط با هدف گذاری کلان در این دانشگاه مورد توجه قرار گیرد. بدین منظور کارگروهی برای رصد نیازهای عنوان شده در این سند تشکیل شود تا نیازهای مرتبط شناسایی و مورد استفاده قرار گیرند.
- دانشگاه منابع مالی کافی برای آموزش و پژوهش را در اختیار بگیرد. بدین منظور علاوه بر بودجه دولتی از بخش خصوصی و صنایع استفاده گردد.
- دانشگاه منابع مادی و تجهیزات فنی در اختیار قرار دهد و از افراد خبره برای آموزش فناوریهای نوین استفاده کند.
- طراحی آموزش های ضمن خدمت بر اساس علایق و سلائق منابع انسانی و همچنین نیاز آینده دانشگاه انجام گیرد.
- چشم انداز و ماموریت آتی آموزش عالی توسط منابع انسانی دانشگاهها مورد حمایت و پذیرش گسترده قرار گیرد و از اعضای دانشگاه نظرسنجی شود.
- ارتباطات اثربخش سازمانی با همکاران بر اساس تحولات فعلی انجام گیرد.
- از سبکهای رهبری مدرن مانند سبک رهبری خدمت محور برای پوشش نیازهای آینده دانشگاه استفاده گردد.
- اهداف ترسیم شده برای آینده دانشگاه مورد حمایت کامل مدیریت دانشگاه قرار گیرد.
- مدیریت دانشگاه، نظارت کافی بر انجام پروژه های آینده پژوهشی و ارائه طرحهای نوین برای دانشگاه آینده را دارا باشند.
- در دانشگاه فرهنگیان از ابزارهای مختلفی برای آموزش با کیفیت استفاده شود و از روشهای یادگیری ترکیبی برای ارائه دروس استفاده شود.
- در این دانشگاه از روشهای فعال تدریس و یادگیری بهره گرفته شود و از دانشجویان برای ارائه درس بهره گرفته شود.
- در این دانشگاه، ارزشیابی آموزشی بر اساس عملکرد انجام گیرد.
- تربیت رهبران آینده جامعه و پژوهشگران جدید رشته های علمی از کارکردهای اصلی دانشگاه به حساب آید و اصول اخلاقی و پرورشی به صورت بزرگ در سالنهای دانشگاهی قرار گیرند تا در نظر همگان باشند.
- پژوهش در این دانشگاه با توجه به نیاز جامعه انجام گیرد. بدین منظور نیازهای جامعه با استفاده از کارگروهی متشکل از خود دانشجویان رصد شود و نتیجه در اختیار اساتید و مدیران دانشگاهی قرار گیرد.

- رعایت اخلاق در پژوهش از اصول اولیه پژوهش در این دانشگاه باشد و میزان اخلاق مداری در روند پژوهش امتیاز داده شود.
- سازمان‌دهی امکانات بورسیه تحصیلی و تحقیقاتی و کمک به انتشار مقالات علمی از استراتژی‌های مهم پژوهشی دانشگاه باید باشد.
- به سیاست‌گذاری پژوهشی در خصوص جهت‌گیری مناسب در فعالیت‌های واحدهای پژوهشی دانشگاه‌ها در قالب ارتباط موفق صنعت با دانشگاه، با هدف تسهیل ارتباطات و انتشار آن از طریق جریان پژوهشی در بین نهادهای مختلف تاکید شود.
- مدیران با ارتباطات گسترده با جامعه، از تولیدات دانشگاه حمایت کنند و هر ساله از تولیدات علمی دانشجویان نمایشگاهی برپا کنند.

منابع

- اساسنامه دانشگاه فرهنگیان (۱۳۹۱). <https://cfu.ac.ir/file/2/attach201404348553195426746.pdf>.
- پورعزت، علی اصغر (۱۳۸۸). مختصات حکومت حق مدار در پرتو نهج البلاغه امام علی (ع). تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- خرمشاد، محمدباقر؛ آدمی، علی (۱۳۸۸). انقلاب اسلامی، انقلاب تمدن ساز؛ دانشگاه ایرانی، دانشگاه تمدن ساز، فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، ۲، ۶، ۱۸۸-۱۶۱.
- ذوالفقارزاده، محمدمهدی؛ سعدآبادی، علی اصغر (۱۳۹۳). بازتعریف کارکردهای اصلی دانشگاه در جامعه بر اساس آرمان‌های اسلامی در اندیشه امام خمینی (ره). مطالعات راهبردی بسیج، ۱۷، ۶۵، ۳۱-۵.
- زاهدی، شمس السادات؛ الوانی، سیدمهدی (۱۳۹۳). فرهنگ جامع مدیریت. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.
- شهریاران، مهدی (۱۳۹۳). آسیب شناسی نظام آموزش عالی در تعامل با صنعت. سومین همایش ملی صنایع و تعاملات دانشگاه. دانشگاه خوارزمی.
- فیوضات، ابراهیم؛ تسلیمی تهرانی، رضا (۱۳۸۶). بررسی جامعه شناختی رابطه دانشگاه و صنعت در ایران امروز. پژوهشنامه علوم انسانی، ۵۳، ۲۶۷-۲۸۸.
- یمنی، محمد؛ ثمری، عیسی (۱۳۸۹). تصویر دانشجویان از دانشگاه پیام نور و کارکردهای آن (مورد دانشگاه پیام نور مرکز تهران). فصلنامه انجمن آموزش عالی ایران، ۳، ۳، ۳۷-۱.

- Battista, Silvia Di., Monica, Pivetti., & Chiara, Berti. (2014). Engagement in the university context: exploring the role of a sense of justice and social identification. *Social Psychology of Education*, 17, 471-490.
- Bergquist, W.H., & Pawlak, K. (2008). Engaging the six cultures of the academy : revised and expanded edition of *The four cultures of the academy* (2nd ed.). San Francisco: Jossey-Bass.
- Cricelli, L., Greco, M., Greco, M., Grimaldi, M., Grimaldi, M. & Llanes Dueñas, L.P. (2018). Intellectual capital and university performance in emerging countries: evidence from Colombian public universities. *Journal of Intellectual Capital*, 19, 1, 71-95.
- Larrán, Jorge Manuel., Andrades, Peña., & Francisco, Javier. (2017). Analysing the Literature on University Social Responsibility: A Review of Selected Higher Education Journals. *Higher Education Quarterly*, 71, 4, 302-319.
- Perkmann, M., & Tartari, V. (2013). Academic engagement and commercialization: A review of the literature on university-industry relations. *Research Policy*, 42, 423-444.
- Zajda, Joseph. (2011). Debating moral education: Rethinking the role of the modern university. *International Review of Education*, 57, 503-505.
- Zheng, W., Yang, B., & McLean, G.N. (2010). Linking organizational culture, structure, strategy, and organizational effectiveness: Mediating role of knowledge management. *Journal of Business Research*, 63, 763-771.